

Uttalande - BFN U 88:8

Årsbokslut och årsredovisning i kommissionärsbolag

11 § bokföringslagen (1976:125; BFL) samt 11 kap 1 § och 9 § aktiebolagslagen (1975:1385; ABL)*

Förutsättningar

Med kommissionärsbolag avses ett bolag som driver rörelse i eget namn uteslutande för annan näringsidkares räkning. Affärstransaktionerna i kommissionärsbolaget sker helt i avräkning med huvudbolaget (kommittent). Under förutsättning att kommissionärsbolaget inte erhåller någon form av provision kommer samtliga poster i dess resultaträkning att vara noll. I det renodlade fallet kommer därför kommissionärsbolagets resultat inte att påverkas av transaktionerna.

Fråga har uppkommit hur kommissionärsbolags årsbokslut och årsredovisning i dessa fall bör utformas för att stå i överensstämmelse med BFL och ABL.

Det finns många från civilrättslig synpunkt oklara frågor kring kommissionärsbolag. En särskild kommitté (kommissionslagskommittén Ju 1978:10) arbetar för närvarande med bl a dessa frågor. I avvaktan på resultatet av dess arbete avstår BFN från att uttala sig om kommissionärsbolagens redovisning i andra avseenden än när det gäller upprättande av resultaträkning och redovisning av medelantalet anställda.

BFNs bedömning

Kommissionärsbolaget är en självständig juridisk person. Det är bokföringsskyldigt och, om det rör sig om ett aktiebolag, underkastat reglerna i 11 kap ABL. Någon särreglering för kommissionärsbolag föreligger inte. De är följaktligen skyldiga att följa samtliga de regler som gäller för redovisningen. I 11 § BFL föreskrivs att årsbokslut skall upprättas och att det skall bestå av resultat- och balansräkning. Årsbokslutet skall tas in i bunden årsbok och undertecknas av den bokföringsskyldige. I 11 kap 1 § ABL föreskrivs att aktiebolag varje år skall avge en årsredovisning som skall bestå av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse. Enligt 11 kap 2 § andra stycket ABL skall årsredovisningen undertecknas av samtliga styrelseledamöter och verkställande direktören. Varken BFL eller ABL innehåller någon möjlighet till undantag från dessa regler. Varje enskilt bolag måste uppfylla BFLs och ABLs regler. Bolaget har således ingen möjlighet att uppfylla sina skyldigheter genom att hänvisa till ett annat bolags årsredovisning.

Syftet med reglerna om underskrift i årsbok respektive på årsredovisning är uppenbarligen att den som bär ansvaret för bokföringen skall bekräfta uppgifternas riktighet. Det är därför inte förenligt med BFL och ABL att helt utelämna uppgift om bolagets resultat.

Om det i bolaget inte förekommit någon verksamhet som påverkar bolagets resultaträkning finns det inte anledning att kräva att ett kommissionärsbolag skall upprätta en resultaträkning. Emellertid skall bolaget då i sitt årsbokslut och i sin årsredovisning lämna en uppgift om att bolaget under räkenskapsåret bedrivit hela sin verksamhet i kommission. Bolaget skall också ange namnet på huvudbolaget. I årsredovisningen lämnas uppgifterna lämpligen i förvaltningsberättelsen.

Enligt 11 kap 9 § andra stycket ABL skall aktiebolag i förvaltningsberättelsen uppge medelantalet anställda under räkenskapsåret samt summan av utbetalda löner och ersättningar till dels styrelse och verkställande direktör, dels övriga anställda. Medelantalet anställda skall redovisas i det bolag där kostnaden för löner och ersättningar redovisas.

Källor: BFNs cirkulär nr 20 s 6

* 11 kap. aktiebolagslagen (1975:1385) är upphävt. Motsvarande bestämmelser återfinns numera i årsredovisningslagen (1995:1554).